

[Ebba Strange]

uddannelsessystemet til det. Hvis forfatterne ikke har været opmærksomme på det før, håber jeg, de er blevet det nu, hvor de sandsynligvis lytter til debatten, for vi, der har mærket det politiske klima på vores krop siden 1973, kunne have sagt det på forhånd.

Borgerlige politikere ønsker ikke en mere lighedspræget uddannelsespolitik. Borgerlige politikere er udmærket klar over, at når der er økonomisk knaphed i landet, gælder det om at stå fast på sine privilegier, også på det uddannelsespolitiske område. Og så bliver de alle teorierne frem fra skufferne, de teorier, der siger, at folk er født med uligheder i evner og begavelse, og at det derfor er nødvendigt at give dem forskellige grader af uddannelse, for de kan ikke lære det samme alle sammen. Det er teorier, der ligger dybt begravet i skuffen i perioder, hvor der er brug for tilgang af veluddannet arbejdskraft til arbejdsmarkedet; da får vi nogle nye teorier hevet frem af skuffen, som lyder: vi må finde den intelligensreserve, der givet ligger gemt i de lag, der ikke traditionelt har leveret brugere til uddannelsessystemerne.

Det er slet ikke, fordi jeg forventer noget socialistisk kampskrift af et uddannelsesråd, det ville ligge mig fjernt, men jeg kan se på navnene, at en del af dem har lært noget om dialektisk tankegang i hvert fald, og det ville have været spændende, hvis man havde turdet pege på disse modsætningsforhold, for så kunne vi have diskuteret ud fra dem. Det er fejlagtigt at beskrive uddannelsessystemet som et sted, hvor der hersker fred og ingen fare, og hvor ulven og lammet græsser fredeligt side om side. Sådan er det ikke. Det er en kamp om pladserne, og derfor er det også et sted, hvor klassekampen foregår.

Derfor kunne det have været spændende at få en beskrivelse af, at under de og de nærmere beskrevne politiske omstændigheder kunne man forestille sig at det ville gå sådan og sådan, for så måtte folk, der engagerede sig i uddannelsesdebatten, også tage generel politisk stilling, samtidig med at de tog stilling til uddannelsespolitiske tiltag.

Disse ting bliver klare for læserne, når de læser mindretalsudtalelserne. Så ser man, at der alligevel nok i CUR er en ganske god forståelse for, at også uddannelsespolitik er en politisk slagmark. Derfor synes jeg, det er svært at diskutere U 90. Man kan forholde sig til dele af den, man kan vurdere nogle af

dem som gode og nogle som dårlige, alt efter om man er politisk enig i dem eller ej. Og vi kan godt diskutere uddannelsespolitik på baggrund af U 90, det er jeg til hver en tid parat til, fordi det er spændende.

Det er det bl. a., fordi vi alle sammen godt ved, at det etablerede uddannelsessystem er en af en hvilket som helst samfunds aller-mest virksomme overbygninger, hvorigennem udvalgt viden, erkendelse, holdninger, normer formidles på baggrund af samfundets økonomiske struktur. Når borgerlige politikere i dag er så forargede over, at CUR foreslår, at der måske kunne opdrages efter nogle lidt kontroversielle normer i fremtidens skole, er det jo, fordi man har været vant til en skole, der opdrog i de traditionelt borgerlige normer, og den har alle vores børn været igennem. Vi, som har børn, der har været igennem skolesystemet, er jo vant til indoktrineringen. De er jo gennemindoktrinerede, de af vore børn, der er gået igennem det borgerlige skolesystem i en lang årrække.

Men det er spændende, for hvis det lykkes os mere eller mindre direkte at påvirke uddannelsessystemets form og indhold, kunne det være, at der også kunne ske en påvirkning tilbage til de underliggende materielle forhold, til forholdene på arbejdspladserne, til de kvalifikationer, der kræves af arbejdskraften.

Derom skriver CUR – jeg citerer igen fra side 193 – at »det næppe er muligt at tilvejebringe et meget lavere niveau af ulighed i uddannelsessystemet end i samfundet«. Det kan jeg sådan set ved en meget hurtig gennemlæsning godt være enig i, men jeg ville meget gerne være med til nogle forsøg i den retning.

Socialdemokratiet har været meget ivrigt efter i sin planlægningstrang at adgangsregulere optagelserne til en lang række uddannelser gennem karakterer, kvoter og points. Jeg er modstander af disse reguleringstendenser, lige så længe der er 30 pct. af en ungdomsårgang, der slet ikke får plads i uddannelsessystemet efter den grundlæggende skolegang. Men når de nu er der, kunne det være spændende at begynde at forsøge med en socialkvotering og en kønskvotering i stedet for den kvotering, man anvender nu.

U 90 er lidt inde på tanken om den sociale kvotering, men tør naturligvis ikke gå ind for den. Hvis man imidlertid forestillede sig,